

Декларация

на експертната общност, пазител на недвижимото културно наследство

Ние, експертите в областта на недвижимото културно наследство – архитекти, археолози, реставратори, историци, изкуствоведи, инженери, урбанисти, ландшафтни архитекти,

- като наблюдаваме с болка пагубната загуба на недвижимо културно наследство или превръщането му в нелепа бутафория,
- като търпим тежките последици от дългогодишната криза в системата на опазване,
- като отбелязваме, че липсва политическа воля за цялостно решаването на проблемите в областта на недвижимото културно наследство,
- като оставаме верни на духа и принципите на Венецианската харта, документа от Нара за автентичността, Конвенцията за опазване на световното културно и природно наследство и други международни документи за закрила на паметниците на културата, ратифицирани от Република България,
- като съзнаваме значението на културното наследство за националната идентичност и културна принадлежност,

настояваме за държавнически действия за съхраняване и развиване на археологическото, историческото, архитектурното, художественото, урбанистичното и ландшафтното наследство, като поставят обществения интерес на първо място.

Настояваме законодателната, изпълнителната и общинските власти да осмислят важността на паметниците на културата за обществото.

Настояваме да спрат опитите за законотворчество без стратегическа визия, с неясни цели, при системно изолиране на експертната общност и пренебрегване волята на гражданите.

Познаваме българската и чуждестранните системи на опазване, притежаваме експертния опит и чувствителност, на гърба си изпитваме катастрофалните резултати от политическите решения в областта на недвижимото културно наследство.

Категорични сме, че без национална стратегия, основана на дълбок анализ и оценка, не е възможно да се предприемат ефективни реформи.

Готови сме да създадем такава стратегия и да предложим решения, защитаващи недвижимото културно наследство и националния интерес. Очакваме от държавата да бъде партньор в този процес.

Очакваме политическа воля в подкрепа на експертната и гражданската енергия за спасяване на недвижимото културно наследство.

Ангажираме се в най-кратки срокове да представим пътна карта и конкретни предложения за реформи в системата за опазване до края на септември.

25.07.2025г.